

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Lipovského a sudcov JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Pavla Polku na neverejnom zasadnutí konanom dňa 9. júla 2014 v trestnej veci obvinených **I. A. a spol.** pre pokračovací zločin neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 1, ods. 4 Trestného zákona a iné, o sťažnosti obvinených I. A. a J. R. proti uzneseniu sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, sp. zn. Tp 54/2014, z 26. júna 2014 takto

r o z h o d o l :

I. Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosti obvinených I. A. a J. R. **sa z a m i e t a j ú**, pretože nie sú dôvodné.

II. Väzba obvinených I. A. a J. R. sa dohľadom probačného a mediačného úradníka **n e n a h r á d z a**.

O d ô v o d n e n i e

Sudca pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, uznesením sp. zn. Tp 54/2014, ktoré bolo vyhlásené dňa 26. júna 2014, podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. zobral do väzby obvinenú I. A. s tým, že väzba obvinenej začína plynúť dňom 24. júna 2014 o 06.00 h. a bude sa vykonávať v Ústave na výkon trestu odňatia slobody a v Ústave na výkon väzby v Banskej Bystrici. Podľa § 80 ods. 1 písm. b/ Tr. por. písomný sľub obvinenej I. A. sudca pre prípravné konanie neprijal. Podľa § 80 ods. 1 písm. c/ Tr. por. neuložil nad obvinenou I. A. dohľad probačného a mediačného úradníka a podľa § 81 ods. 1 Tr. por. neprijal nahradenie väzby u obvinenej I. A. peňažnou zárukou. Podľa § 71 ods. 1 písm. a/, písm. c/ Tr. por. zobral sudca pre prípravné konanie do väzby obvineného J. R. s tým, že väzba obvineného začína plynúť dňom 24. júna 2014 o 06.15 h. a bude

sa vykonávať v Ústave na výkon trestu odňatia slobody a v Ústave na výkon väzby v Banskej Bystrici. Podľa § 80 ods. 1 písm. b/ Tr. por. písomný sľub obvineného J. R. sudca pre prípravné konanie neprijal. Podľa § 81 ods. 1 Tr. por. návrh na nahradenie väzby u obvineného J. R. peňažnou zárukou neprijal a podľa § 80 ods. 1 písm. c/ Tr. por. neuložil nad obvineným J. R. dohľad probačného a mediačného úradníka.

V odôvodnení uznesenia sudca pre prípravného konanie v podstate uviedol, že uznesením vyšetrovateľa PZ Prezídia Policajného zboru, Národnej kriminálnej agentúry, národnej jednotky finančnej polície, expozitúry Stred - Banská Bystrica, ČVS: PPZ-128/NKA-FP-ST-2014, zo dňa 25. júna 2014 bolo začaté trestné stíhanie a vznesené obvinenie I. A. pre pokračovací zločin neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 1, ods. 4 Trestného zákona v súbehu so zločinom skrátenia dane a poistného podľa § 276 ods. 1, ods. 4 Trestného zákona, z pokračovacieho zločinu daňového podvodu podľa § 277a ods. 1, ods. 3 písm. a/ Trestného zákona v jednočinnom súbehu so zločinom skrátenia dane a poistného podľa § 276 ods. 1, ods. 4 Trestného zákona. Obvineným I. A., Ing. P. N., P. Š. a J. R. bolo vznesené obvinenie pre pokračovací zločin skrátenia dane a poistného podľa § 276 ods. 1, ods. 2 písm. c/, ods. 4 Trestného zákona a obvineným I. A. a J. R. bolo vznesené obvinenie pre pokračovací zločin daňového podvodu podľa § 277a ods. 1, ods. 3 písm. a/ Trestného zákona spolupáchatelstvom podľa § 20 Trestného zákona a pre zločin daňového podvodu podľa § 277a ods. 1, ods. 2 písm. b/ Trestného zákona v jednočinnom súbehu so zločinom skrátenia dane a poistného podľa § 276 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Trestného zákona formou spolupáchatelstva podľa § 20 Trestného zákona. Konštatuje splnenie materiálnych a formálnych podmienok uvedených v ustanovení § 71 ods. 1 Trestného poriadku a došiel k záveru, že u obvinenej I. A. existujú dôvody väzby v zmysle § 71 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku a u obvineného J. R. existujú dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a/, písm. c/ Trestného poriadku. Písomné sľuby, ktoré v zmysle ustanovenia § 80 ods. 1 písm. b/ Trestného poriadku podali obidvaja obvinení, sudca pre prípravné konanie neprijal s tým, že tieto nemôžu v tomto štádiu trestného konania nahradiť trestné stíhanie spojené s obmedzením osobnej slobody obvinených. Vzhľadom na rozsiahlosť trestnej činnosti, ako aj osoby obvinených, takáto forma náhrady väzby u obvinených by bola neadekvátna. Rovnaký názor zaujal aj v súvislosti s možnosťou nahradenia väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka. V súvislosti s ponukou peňažnej záruky sudca pre prípravné konanie uviedol, že táto bola ponúknutá bez bližšej špecifikácie. Z vyjadrení obvinených nevyplýva, kto by peňažnú záruku zložil a v akej sume

bude peňažná záruka zložená. V prípade, ak by boli aj splnené formálne podmienky zloženia peňažnej záruky, sudca pre prípravné konanie je toho názoru, že nie sú splnené podmienky pre prijatie peňažnej záruky práve z tých istých dôvodov, pre ktoré nebol prijatý písomný sľub a nebola nahradená väzba obvinených dohľadom probačného a mediačného úradníka.

Proti rozhodnutiu sudcu pre prípravné konanie o vzatí do väzby podali obvinení I. A. a J. R. písomné sťažnosti prostredníctvom svojho obhajcu. Obvinený J. R. v súvislosti s dôvodom väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku v sťažnosti uviedol, že ak sa striedavo zdržiava na Slovensku a v Maďarsku, nemožno túto skutočnosť vyhodnotiť ako podklad pre dôvodnosť obavy, že sa bude vyhýbať trestnému stíhaniu. Svedčí o tom aj samotná skutočnosť, že aj v čase vzatia do väzby sa zdržiaval na území Slovenska. Dôvody, pre ktoré sa zdržiava v zahraničí, dostatočne vysvetlil a je len porušením ustanovenia § 79 ods. 2 Trestného poriadku orgánmi činnými v trestnom konaní, že napriek svojej povinnosti skúmať v každom štádiu trestného konania existenciu dôvodov väzby, žiadnym spôsobom tieto skutočnosti nepreverili a nedoložili. Súd v tomto smere nebral v úvahu jeho tvrdenia, že na území Slovenska vlastní nehnuteľnosť, v ktorej sa počas pracovného týždňa zdržiava. V súvislosti s dôvodmi sťažnosti, ktorými namieta väzobný dôvod podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku, obvinený J. R. poukazuje na to, že pre možnosť vzatia obvineného do väzby z uvedeného dôvodu sa vyžaduje, aby existovala dôvodná a nie hypotetická obava, že obvinený bude pokračovať v trestnej činnosti, pričom nebezpečenstvo z pokračovania v trestnej činnosti musí byť tak naliehavé a aktuálne, že v záujme ochrany spoločnosti je potrebné obvineného izolovať. Súd pri rozhodovaní nesprávne vyhodnotil jeho informáciu o jeho trestnej činnosti v roku 2000, ktorej sa mal dopustiť v Maďarsku, pričom v skutočnosti nebol odsúdený, ale po 10 mesiacoch bol prepustený z väzby. Je zrejmé, že od roku 2000 (ale ani po roku 2013) sa nedopustil žiadneho ďalšieho trestného činu, preto v súčasnosti konštatovanie, že existuje dôvodná obava, že bude v trestnej činnosti pokračovať, je absurdná a úplne nelogická. Na základe zadovážených dôkazov nie je možné bez pochybností vyvodiť záver v zmysle ustanovenia § 71 ods. 1 písm. a/ a písm. c/ Trestného poriadku a pretože konkrétne skutočnosti nepotvrdzujú dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a/ a písm. c/ Trestného poriadku, obvinený J. R. žiadal o zrušenie napadnutého uznesenia a prepustenie z väzby na slobodu.

Obvinená I. A. svoju sťažnosť odôvodňuje v prevažnej miere rovnakými argumentmi ako obvinený J. R. vo vzťahu k ustálenému dôvodu väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c/

Trestného poriadku. Dôvody sťažnosti dopĺňa tým, že súd nebral vôbec v úvahu jej vyjadrenie v tom smere, že spoločnosť S., s.r.o., v ktorej je štatutárom od januára 2014, nevykonávala žiadnu obchodnú činnosť. Boli dopredané skladové zásoby a od júna 2014 spoločnosť prestala obchodovať s cukrom. Vykonala všetky kroky k tomu, aby ukončila činnosť štatutárneho zástupcu v tejto spoločnosti. Príjem z tejto spoločnosti nebol jediným zdrojom jej obživy, pretože od roku 2007 pod obchodným menom I. A. prevádzkuje živnosť s predmetom podnikania vedenie účtovníctva. V súčasnosti do svojho zadržania viedla účtovníctvo pre viaceré subjekty, o čom sa presvedčili aj policajti vykonávajúci domovú prehliadku. S poukazom na to, že konkrétne skutočnosti nepotvrdzujú dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku, obvinená I. A. žiada v sťažnosti zrušenie napadnutého uznesenia a prepustenie z väzby na slobodu.

Príslušný prokurátor sa k písomným sťažnostiam obvinených I. A. a J. R. ku dňu rozhodovania nadriadeným súdom o sťažnostiach obvinených nevyjadril.

Podľa § 192 ods. 1 Tr. por. pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Najvyšší súd, ako nadriadený orgán, v lehote stanovenej § 192 ods. 3 Tr. por. v súlade s ustanovením § 192 ods. 1 Tr. por., v ktorom je vyjadrený obmedzený revízny princíp, potom ako nezamietol sťažnosť z dôvodov § 193 ods. 1 písm. a/ alebo písm. b/ Tr. por., na základe sťažnosti preskúmal napadnuté výroky uznesenia, a to zo všetkých hľadísk, bez ohľadu na to, či tieto hľadiská sú alebo nie sú v sťažnosti uvedené, a jednak správnosť postupu konania, ktoré napadnutým výrokom predchádzalo, a to z hľadiska všetkých chýb, ktoré by mohli spôsobiť nesprávnosť napadnutých výrokov uznesenia. Pri plnení revízneho princípu preveril z právnej stránky, či v celom konaní, v priebehu ktorého sa vytvárali podklady pre napadnuté uznesenie, nedošlo k porušeniu Trestného zákona, Trestného poriadku alebo iných (mimo trestných právnych) predpisov, ktoré sú súčasťou právneho poriadku.

Sťažnosť proti uzneseniu sudcu pre prípravné konanie je prípustná v súlade s ustanoveniami § 83 ods. 1, § 185 ods. 1, ods. 2 Tr. por., bola podaná oprávnenou osobou v zmysle § 186 ods. 1, ods. 2 Tr. por. v lehote stanovenej § 187 ods. 1 Tr. por. a v súlade s § 189 ods. 3 Tr. por. obhajca sťažnosť odôvodnil.

Z predloženého súdneho spisu vyplýva, že sudca pre prípravné konanie konal na podklade návrhu prokurátora, ktorý bol prevzatý dňa 25. júna 2014 o 17.15 h. Pri rozhodovaní o zadržaných obvinených I. A. a J. R. boli dodržané lehoty stanovené v § 87 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku. Zo spisu ďalej vyplýva, že návrh na vzatie do väzby bol obvineným doručený pred ich výsluchmi, o čom svedčí vyjadrenie obvinených (zápisnica o ich výsluchu z 26. júna 2014), pričom obidvaja obvinení zhodne uviedli, že s návrhom prokurátora sa oboznámili a mali na to dostatočný čas.

Najvyšší súd sa stotožnil s výrokmi uznesenia sudcu pre prípravné konanie, ktoré boli napadnuté sťažnosťou obvinených I. A. a J. R..

Z vyšetrovacieho a súdneho spisu vyplýva, že vyšetrovateľ Policajného zboru, Prezídia Policajného zboru, Národná kriminálna agentúra, národná jednotka finančnej polície, expositúra Stred - Banská Bystrica uznesením, ČVS: PPZ-128/NKA-FP-ST-2014, z 25. júna 2014 vzniesol obvinenie podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku obvineným I. A., J. R. a spol. pre pokračovací zločin neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 1, ods. 4 Trestného zákona spáchaného v jednočinnom súbehu so zločinom skrátenia dane a poistného podľa § 276 ods. 1, ods. 4 Trestného zákona a iné, na skutkovom základe, ktorý je podrobne rozpísaný vo výrokovej časti označeného uznesenia, ktoré má spolu s odôvodnením 62 strán. Na tomto mieste najvyšší súd upozorňuje na zrejmu nesprávnosť, ktorú obsahuje uznesenie o vznesení obvinenia na strane č. 23, 24, 25, keď zdaňovacie obdobie je označené dátumami 1. októbra 2013 až 31. februára 2013, pričom však zároveň dodáva, že táto zrejma nesprávnosť nemá žiaden zásadný význam pre posúdenie dôvodnosti sťažnosti obvinených.

Podľa § 71 ods. 1 Tr. por. obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že

a/ ujde alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, najmä ak nemožno jeho totožnosť ihneď zistiť, ak nemá stále bydlisko alebo ak mu hrozí vysoký trest,

b/ bude pôsobiť na svedkov, znalcov, spoluobvinených alebo inak mať objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie alebo

c/ bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil.

Najvyšší súd nemá pochybnosti o tom, že sú splnené všetky formálne podmienky väzby obvinených I. A. a J. R.. Rovnako mal za preukázané, že existujú v prípade obvinených I. A. a J. R. základné materiálne podmienky väzby, ktoré tvoria :

a/ skutkové okolnosti vzatia do väzby a to, či doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, či existujú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený, a

b/ existencia niektorého z dôvodov väzby, ak z konania obvineného alebo z ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava pre tzv. útekovú väzbu, kolúznú väzbu alebo preventívnu väzbu (§ 71 ods. 1).

Účelom väzby je zabezpečiť osobu obvineného pre trestné konanie a výkon trestu (§ 71 ods. 1 písm. a/ Tr. por.). Jej účelom je tiež zabrániť obvinenému, aby maril a sťažoval uskutočnenie dôkazov (§ 71 ods. 1 písm. b/ Tr. por.), prípadne chrániť spoločnosť pred dokonaním trestného činu alebo pred jeho opakovaním či pokračovaním (§ 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por.). Väzba ako zabezpečovací inštitút nemá sankčnú povahu ani výchovné poslanie a nesmie byť prostriedkom na získanie priznania, ani na uľahčenie trestného stíhania. Väzba nie je trestom, ale je výlučne len procesným opatrením, ktorého účelom je dočasne zaistiť osobu obvinenú z trestného činu pre potreby prebiehajúceho trestného konania obmedzením jej osobnej slobody. Trestný poriadok podmieňuje možnosť vzatia obvineného do väzby existenciou dôvodnej obavy vyplývajúcej z konania obvineného alebo z ďalších konkrétnych skutočností vo vzťahu k niektorej nežiaducej forme správania, označovanej ako dôvod väzby. Konkrétnymi skutočnosťami odôvodňujúcimi obavu z následku alebo viacerých následkov uvedených v § 71 ods. 1 písm. a/, písm. b/ alebo písm. c/ Tr. por. sa rozumejú také skutočnosti, ktoré reálne odôvodňujú takúto obavu. Výklad zákonných znakov „konkrétnych skutočností“ je predovšetkým vecou súdov, ktoré pri dôkladnej znalosti skutkových okolností a dôkaznej situácie konkrétnej trestnej veci musia posúdiť, či vzatie

do väzby je opatrením nevyhnutným na dosiahnutie účelu trestného konania a či tento účel ani pri vynaložení úsilia nemožno dosiahnuť inak. Pre aplikáciu tohto znaku nie sú dané objektívne a nemenné kritériá, ale tieto kritériá treba vždy vyvodiť z povahy konkrétnej a individualizovanej veci, vrátane osoby obvineného, jeho osobných pomerov a ďalších znakov upravených v tomto ustanovení. Konkrétne skutočnosti, ako zákonná podmienka odôvodňujúca väzbu obvineného podľa tohto ustanovenia, musia byť preukázané nielen pri vzatí do väzby, ale musia pretrvávať počas celej väzby obvineného.

Ustanovenie § 71 ods. 1 písm. a/ Tr. por. určuje podmienky tzv. útekovvej väzby a ustanovenie § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. určuje podmienky tzv. preventívnej väzby. Pokračovaním v trestnej činnosti sa pritom rozumie nielen opakovanie toho trestného činu, ale aj spáchanie trestného činu tej istej povahy.

Sudca pre prípravné konanie v napadnutom uznesení podrobne rozpísal skutkové a právne dôvody, ktoré odôvodňujú existenciu dôvodnej obavy z útekovvej i preventívnej väzby. V dvojinštančnom súdnom konaní rozhodnutia súdov tvoria jednotu a pri existencii kvalifikovaného rozhodnutia súdu prvého stupňa nadriadenému súdu nezostáva nič iné, len v podrobnostiach poukázať na veľmi správne a erudované dôvody, na ktorých sudca pre prípravné konanie založil svoje rozhodnutie.

Skutočnosť, že obvinení I. A. a J. R. popierajú spáchanie skutku, pre ktorý im bolo vznesené obvinenie, je forma ich obhajoby, ktorá bude preverovaná v ďalšom priebehu trestného konania. Pri rozhodovaní o väzbe postačuje dostatočne preukázať podozrenie, že obvinení spáchali skutok, ktorým naplnili znaky príslušného trestného činu. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že až po vznesení obvinenia sa v rozhodujúcej miere otvára priestor pre dokazovanie v prípravnom konaní, v dôsledku čoho sa dôvodnosť vzneseného obvinenia postupne „odkrýva“ (t.j. buď potvrdzuje, alebo vyvracia) práve dokazovaním. Dôvodné podozrenie predpokladá existenciu faktov alebo informácií, ktoré by objektívnemu pozorovateľovi umožnili úsudok o tom, že konkrétna osoba mohla spáchať trestný čin, pričom jeho „dôvodnosť“ závisí vždy od všetkých okolností každého konkrétneho prípadu. Ústava Slovenskej republiky vo svojom článku 17 nevyžaduje, aby už v okamihu prijatia rozhodnutia o pozbavení osobnej slobody uznesením o vzatí do väzby bolo dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu podložené aj dôkazmi preukazujúcimi vinu obvineného. Bolo by to nelogické, aby pre uhájenie väzby bol trestný čin jednoznačne

definovaný aj preukázaný, pretože to je cieľom vyšetrovania a súdneho konania, normálny priebeh ktorého má zaručiť práve vyšetrovacía väzba obvineného.

Podľa čl. 7 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, medzinárodné zmluvy, na ktorých vykonanie nie je potrebný zákon, a medzinárodné zmluvy, ktoré priamo zakladajú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, majú prednosť pred zákonmi.

Pri aplikácii citovaného ustanovenia Ústavy Slovenskej republiky vyplýva povinnosť pre súd skúmať podmienky väzby aj v súlade s Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len Dohovor), vzhľadom k tomu, že väzbou dochádza k zásahu do jedného zo základných práv a slobôd priznaných článkom 17 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a článkom 5 ods. 1 Dohovoru.

Dôvody väzby, ktoré vyplývajú z článku 5 ods. 1 písm. c/ Dohovoru, sú stavané alternatívne. Na vzatie do väzby a držanie v nej preto postačuje akýkoľvek stav uvedených dôvodov, teda dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu a potreba zabrániť osobe v páchaní trestného činu alebo úteku po jeho spáchaní.

Vo vzťahu preventívnej väzby k Dohovoru a judikatúre Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len ESĽP) je potrebné uviesť, že podľa judikatúry ESĽP preventívna väzba antedeliktum nie je Dohovorom dovolená (rozsudok Ječius vs. Litva z 31. júla 2000). Podľa ESĽP tento dôvod je obmedzený len na poskytnutie prostriedku zmluvným štátom, ako prekaziť určitý konkrétny trestný čin, teda v podstate len na prekazenie trestného činu v štádiu pokusu, pre ktorý sa potom vedie trestné stíhanie. Nebezpečenstvo opakovania trestného činu ako dôvod väzby neopiera ESĽP o slová Dohovoru „je nutné zabrániť spáchaniu trestného činu“, ale o oprávnenie, ktoré ESĽP priznáva zmluvným štátom, stanoviť vedľa dôvodov uvedených v čl. 5 ods. 1 písm. c/ Dohovoru ďalšie dôvody zatknutia, ktoré pristúpia navyše k dôvodnému podozreniu. Z toho vyplýva, že dôvod väzby, tak, ako je upravený v ustanovení § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. a jeho aplikácia v judikatúre všeobecných súdov, nie je v rozpore s čl. 5 ods. 1 písm. c/ Dohovoru.

Nadriadený súd preskúmal uznesenie, ktoré bolo napadnuté sťažnosťou aj z hľadiska

splnenia podmienok väzby podľa čl. 5 ods. 1 Dohovoru a zistil, že rozhodnutie sudcu pre prípravné konanie, ktorým boli obvinení I. A. a J. R. vzatí do väzby, spĺňa podmienky väzby aj v súlade s článkom 5 ods. 1 Dohovoru.

Stavu veci a zákonu zodpovedá aj rozhodnutie sudcu pre prípravné konanie v tej časti výroku napadnutého uznesenia, ktorým zamietol nahradenie väzby procesnými prostriedkami, a to písomným sľubom, peňažnou zárukou a nenahradil väzbu dohľadom probačného a mediačného úradníka. Aj v tomto prípade nadriadený súd poukazuje na správne dôvody, ktoré obsahuje napadnuté uznesenie k časti výroku, ktorým boli zamietnuté procesné prostriedky nahradenia väzby a nebola nahradená väzba dohľadom probačného a mediačného úradníka.

V súlade s aktuálnou judikatúrou Ústavného súdu Slovenskej republiky aj najvyšší súd za zákonný a ústavne konformný považuje taký postup, keď o nenahradení väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka a o neprijatí návrhu na zloženie peňažnej záruky a neprijatí písomného sľubu sa rozhodne samostatným výrokom v uznesení. Potreba individualizácie výroku uznesenia, ktorým sa rozhodovalo o nahradení väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka alebo peňažnou zárukou, resp. písomným sľubom, vyplýva z relevantných ustanovení Trestného poriadku o väzbe a procesných prostriedkov o náhrade väzby a najmä z charakteru základného práva na osobnú slobodu. Zásah do osobnej slobody v podobe jej obmedzenia musí mať svoj jednoznačný základ vo výrokovej časti súdneho rozhodnutia, s ktorou zákon spája právne účinky a musí sa odzrkadliť aj v jeho samostatnom odôvodnení. Najvyšší súd, rozhodujúci na podklade sťažnosti obvinených o väzbe, bol povinný vzhľadom na preferenciu osobnej slobody vyplývajúcu z článku 5 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd skúmať, či účel väzby nemožno rovnako dobre dosiahnuť ponechaním alebo prepustením obvinených na slobodu za súčasného dohľadu probačného a mediačného úradníka, a to i napriek tomu, že v rámci sťažnostného konania takýto návrh nebol výslovne uplatnený. Argumenty obvinených uplatnené v sťažnostiach nepresvedčili najvyšší súd o tom, že právny záujem obvinených na osobnej slobode prevažuje nad rizikom naplnenia väzobných dôvodov, ktorú skutočnosť premietol do výroku vlastného uznesenia, ktorým rozhodol o nenahradení väzby obvinených dohľadom probačného a mediačného úradníka.

Najvyšší súd nepovažuje ponúknuté procesné prostriedky obvinenými za dostatočné na náhradu väzby. Tento názor primárne opiera o okolnosti prípadu, keď obvinení sú dôvodne podozriví zo spáchania rozsiahlej daňovej trestnej činnosti s nezanedbateľným stupňom sofistikovanosti. V súvislosti s osobou obvineného J. R. nemožno opomenúť jeho skúsenosti s protiprávnym konaním, ktoré pri výsluchu pred sudcom pre prípravné konanie popísal. Rovnako nemožno opomenúť ani jeho sociálne väzby, keď ako cudzí štátny príslušník má na území domovského štátu najbližších rodinných príslušníkov, pričom sám pri výsluchu pred sudcom pre prípravné konanie uviedol, že pravidelne navštevuje syna v Maďarskej republike. Záver najvyššieho súdu, podľa ktorého nepovažuje ponúknuté procesné prostriedky za dostatočnú náhradu väzby v prípade obvinených, vyplýva z povinnosti súdu pôsobiť na upevňovanie zákonnosti, t.j. na dôsledné zachovávanie zákona.

Podľa výsledkov prieskumu napadnutého uznesenia a konania, ktoré mu predchádzalo, nadriadeným súdom neboli zistené také pochybenia pri aplikácii práva hmotného a procesného sudcom pre prípravné konanie alebo orgánmi činnými v prípravnom konaní, ktoré by odôvodňovali zrušenie napadnutého uznesenia, a preto podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. najvyšší súd sťažnosť obvinených I. A. a J. R. zamietol, pretože nie sú dôvodné a ďalším samostatným výrokom rozhodol o nenahradení väzby obvinených procesným prostriedkom - dohľadom probačného a mediačného úradníka.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 9. júla 2014

JUDr. Milan L i p o v s k ý, v. r.
predseda senátu

Vypracoval : JUDr. Pavol Polka

Za správnosť vyhotovenia : Ing. Alžbeta Kóňová